

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sulpici[i] Severi Presbyteri Opera Omnia

Sulpicius <Severus>

Amstelodami, 1665

Matthias Assamonæus Princeps Iudæorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11490

traditionibus, gentilium ritu viverent. Nec defuere, qui profano imperio, volentes parerent. Tum vero fœdum spectaculum, per universam urbem, palam, in plateis, diis litabatur: sacra etiam legis & prophetarum volumina igni cremata.

XXX. Ea tempestate Mathathias, Johannis filius sacerdos

1 Diis litabatur.] Quinto & quadragésimo, & centésimo anno (id est, regni Græcorum) edificavit rex Antiochus abominandum idolum desolationis super altare Dei, & per universas civitates Judæ in circuitu edificaverunt aras & januas domorum, & in plateis indebant thura, & sacrificabant, & libros legis Dei combusserunt, igni scindentes eos, & quicumque observabat legem Domini secundum edictum regis trucidabant eum. Idolum autem fuit Jovis Olympi. Sigon.

2 Sacra etiam legis & Prophetarum volumina.] Legis vocabulo intelligit quinque libros Moïsi & Prophetarum etiam Hagiographos, qui latiore significatione prophetæ fuerunt. Autor More (is est Moïses Ægyptius) de his, omnes scripti erant *ἑπτὰ βιβλῶν*, & omnes vocatur prophetæ. Ita sumes in illo, habetis legem & prophetas. Drus.

3 Mathathias.] Jos. XII. 8. 1. Macc. II. Græce est *μαθθαθίας*, prætulim *μαθθαθίας*, id est, Mattathias, vel certe Mathathias. Nam in Historia Ebraica כַּתְּתִיָּה. Legitur & כַּתְּתִיָּה, unde *μαθθαθίας*, id est, Matthias. Quod in codice Aldino & apud Josephum. Addam pro corollario. In Johasin fol. 14. pag. 2. Anno mundi 3621. rebellavit Mathathias filius Johannis sacerdotis magni: & ipse est qui cognominatur Hasamonæus. Alibi est in eodem libro: *Matathias qui vocatur Hasmonæus*: & qui est principium Hasmonæorum. Drus.

4 Johannis filius.] Mathathias patrem habuit Johannem, avum Simonem. Neuter horum pontifex fuit. Quocirca non est credibile, Mathathiam pontificem fuisse. Quod tamen Ebraei temere nimis adfirmant. Nam ea tem-

pestate summum sacerdotium venale erat, quod pessimi quique consequebantur. Cognomen ei erat Hasamonæus: unde *Hasamonæus* & filii ejus: & fœdus quod inter Romanos & Judam filium Hasamonæi, id est, Mathathia. Hinc origo nominis Hasamonæorum, quo posterij ejus omnes appellantur, quos nos Machabæos vocamus. Diserte R. David ad vocem Hasmannim, quæ habetur Psal. LXVII. 32. *Mathathias filius Johannis vocatur Hasamonæus, & similiter filij ejus omnes vocantur Hasamonæi.* Minus bene Josephus, *Mathathias filius Johannis, qui fuit Simonis ex Hasamonæo geniti.* Nec melius autor Chronici Eusebius, *Matthathias quidem ex Sacerdotibus, filius Hasamonæi.* Drus.

5 Sacerdos erat.] Ex Hasamonæis Judas fere primus Pontifex haberi solet. Sed Sulpitius etiam patrem ejus Matathiam Pontificem fuisse ait. *Ea tempestate (Antiochi Epiphani) Matathias, Johannis filius (sic ille) Sacerdos erat.* Eo nomine Pontificem sæpius innuit. Et in Eusebii fragmentis, ubi notatur sexennium à nonnullis tribui Judæ Pontificarui (qui plerunque triennio terminatur, ut Josepho) adjicitur, *τὴν ἑξήκοντα Μαθθαθίας ἐστὶν ὁ ἀρχιερεὺς, ὃς ἔβη ἐπὶ τὴν σκηνὴν, quosdam tradere etiam Mathathiam tricennio Pontificatum gessisse, & Judam sexennio.* De Matathia vide item Georgium Syncellum in Jos. Scaligeri Eusebianis, numero M D CCC LXVIII. Etiam & Ebraei non solum Matathias Pontifex dicitur, verum etiam pater ejus Joannes, ut videre est in Gemara Babylonia ad tit. *Megilla*, cap. 1. & in *Sepher Fuchasin* fol. 16. b. 25. b. 60. b. præter Gorionidem, alios. Unde sane

2 cerdos erat. Hic quum ¹ à regis cogere dicitur edicto parere, egregia constantia profana contemnens, Hebræum publice
 3 ² profanantem, in ore omnium jugulavit. Tum demum,
 4 reperto duce, facta secessio est. Mathathias ³ oppido egressus, multis ad eum confluentibus, speciem justici exercitus effecerat: queis omnibus destinatum erat, adversus profanum imperium se armis tueri, in bello potius occumbere, quam
 5 impias ceremonias exercere. Interea Antiochus, ⁴ per Græcas quoque urbes, quæ in illius imperio erant, repertos Ju-

dæos

conjiciendum est, postquam avitum succedendi jus violari cœptum est, atque ambitione & libidine dignitas predominantium arbitrato & acquiri & auferri solebat, tam populum Hierosolymitanum, utpote patrii juris & sacrorum sibi rituum tenacissimum, quam principes, quorum in potestatem sunt redacti Judæi, Pontificem sibi singularem quandoque selegisse. Ita scilicet Matathias & Joannes pater ejus forsitan, in turbido illo rerum statu, Pontifices fuere populo; dum Alcimus, Lyfimachus, alii, pretio aut favore tantum, jure neutiquam adstipulante, dignitatem, velut Antipapæ, invadentes, simili ejusdem titulo superbiebant. Negant autem & I. Scaliger & Dionysius Petavius, Matathiam fuisse Pontificem. Hic lib. x. de doctrina cap. 111. ille lib. v. de Emendatione Temporum, capite de initio Simonis Ethnarchæ, fol. 410. Vide I Macch. 11. 27. Ubi principatum eum obtinuisse in populo manifestum est. De Pontificatu ibi non satis liquet. Selden. Atque ab hoc tempore orta est opinio, eosdem Judæis Reges ac Pontifices fuisse. Vide Seldenum 1. De Successione in Pontificatum XII.

1 *A regis cogere dicitur.* Quorum dux erat Philippus quidam. Historia Ebraica, Chronicon templi secundi. Appelles, quem una cum Judæo profanante Matathias occidit. Joseph.

2 *Profanantem.* Profana sacra facientem. Historia Ebraica refert eum porcum immolasse. Quod si verum, dupli-

citer peccabat. Primum quod diis gentium sacrificabat; deinde quod suum immolabat, animal luto amicum immundumque. Druf.

3 *Oppido egressus.* Oppidum vocat quod Joseph. κώμην, id est, vicum, appellat historia Machabæorum πόλιν, & Ebraica montem. Quomodo & interpretes noster I Macchab. 11. 1. *conscendit in monte Modin.* Hoc nomen alii Modeim scribunt, id est, μωδείν, alii Modeim, μωδείμ. In Chronico templi secundi & in historia Ebraica reperio מדין, id est, μωδείθ. In comment. super Aboth, cap. 3. R. Eliezer, *Hammadai, id est, ex monte Hammadai, qui est prope Jerusalem, quemadmodum dixerunt doctores nostri, felicitis memoria.* Eusebius de locis, *Modin, vicus juxta Diospolim, unde fuerunt Machabæi, quorum hodieque ibidem sepulchra monstrantur.* Modim, id est, μωδείμ, quomodo scriptum hoc nomen in Josepho 12. 8. Quamquam in Rufino Modin, id est, μωδείν. Sed rectum puto μωδείν, ut Nun addita sit à librariis, sicut in σάβιν, λόβιν, & similibus. Caterum egressus est oppido in montes vicinos, ad quem confluebant quicumque pietatis ac recti studio ducebantur tanto numero, ut justici exercitus speciem efficerent. Druf.

4 *Per Græcas urbes.* Finitimas. Id faciebat suggerentibus Ptolemæis. Vide I Machabæorum cap. 11. 8. & sequentibus.

I Intra

dæos facrificare cogebat, ¹ inauditisque cruciatibus reluctantes afficiebat. Qua tempestate illustris illa passio ² septem fratrum, ³ matrisque fuit: qui omnes, cum legem Dei, & instituta majorum, violare suppliciiis cogentur, mori maluerunt. Ad extremum, pœnas mortesque eorum ⁷ comitata mater est.

XXXI. Interea Mathathias moritur: vicarium exercitui, ¹ quem paraverat ducem, ⁴ Judam filium substituit. Hujus ² ductu,

¹ *Inauditisque cruciatibus.*] Ac tandem etiam occidebat. Sint pro exemplo dux mulieres, quæ infantes suos circumciderant, quas suspensis de mammis infantibus, publice per urbem circumductas inaudito exemplo, de muro precipitarunt. Historia refertur II Machab. cap. VI. §. 10.

² *Septem fratrum.*] Horum historiam Josephus peculiari libello complexus est, cui titulus, *Ἐπι τῶν ἀποστόλων λόγους*, quod animus sit qui in nobis imperium habet. Vocatur etiam τὸ μαχητικόν, teste Eusebio Eccles. hist. lib. 3. cap. 10. Nam hi fratres peculiariter Machabæi nuncupantur, ut & omnes alii, qui ea tempestate propter ritus patrios, savitiam Antiochi & ducum ejus experti sunt. *Drus.*

³ *Matrisque.*] Hannam vocat compositor historiæ Ebraicæ, quæ post filios ultima interit: quam historiam invenies & II Macch. 7. 1. usque ad finem capituli.

⁴ *Judam filium.*] Qui Machabæus cognominabatur. Quod epitheton Christiani commune fecerunt cum Juda reliquis Hasmonæis: sed quam recte, viderint. Nam Ebræi soli Judæ id tribuunt. *Drus.* Ben Gorion, Historiarum Judaicarum libro 3. cap. 9. asserit, Judam Mathathææ filium cognomen Machabæi invenisse, על גבירתו, id est, propter fortitudinem suam. Quod quidem Munstero nimis durum videtur atque difficile, & tantum non indissolubilis nodus: ut ex Annotationibus ipsius in eundem locum liquet. *Unde* (inquit)

vox ipsa (Machabæus) derivetur non constat. Neque enim in Hebraismo, neque in Chaldaismo מַכַּב, aut מַכְכּ, aut מַכְכֵּי, invenitur significare fortitudinem. Atqui illud solum viro, alioqui peritissimo, imposuit, quod putavit vocabulum (Machabæus) ab uno eodemque simplici Themate deducendum. Quum tamen Hebraica nominis istius prolatio (sicuti legitur in contextu Hebræo Historiæ ab eodem Munstero editæ) originis compositæ id esse declaret. Nam מַכְכֵּי, quis non videt facillime resolvi posse, in duas hæc dictiones, quarum prior est מַכָּה, id est, *plaga*, altera כִּי, id est, *per me*. Quasi dicat, *Plaga à me instigetur à Deo*, Judæis nempe apostatis, & Gentilibus fidelium persecutoribus. Hanc vero fatidicam nominis interpretationem, multiplex eventus, quem Historia passim commemorat, re comprobavit. Atque huc haud dubie respexisse putandus est Ben Gorion, ubi Judam ex fortitudine nomen adeptum esse ait. *Fullerus.* Alii, Judam in vexillis usum literis מַכְכֵּי, quæ per Rasche Theboth significarint מִי כִמּוֹן בְּאֵלֵי יְהוָה, quis tibi similis inter Deos Jehova. Exod. 15. 2. *Inius.* Sed vide Fuller. 11. Miscell. 1111. ubi est de Origine nominis Hasmonæorum. Utrum vero classis loaribi, è qua Hasmonæi, fuerit ex Eleazaridis an Ithamaridis, non satis liquet. Argumento tamen est Hasmonæos ex Eleazaridarum stirpe fuisse, tum quod adeo pronus eis Pontificatum deferebat populus, tum quod in oratione à Matathia ad filios habita legitur,